

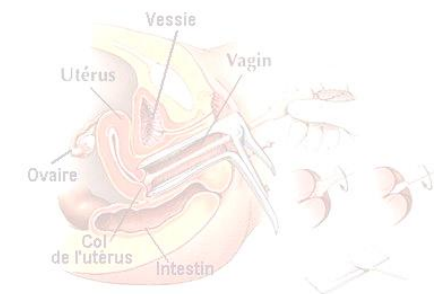
เอกสารให้ความรู้

มะเร็งปากมดลูก มะเร็งปากมดลูก

ไวรัส HPV

ที่มาของการเกิดมะเร็งปากมดลูก

วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก (Human Papilloma Virus)

โรคมะเร็งปากมดลูก เป็นมะเร็งที่พบมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ในผู้หญิงไทย และจะมีอัตราการเสียชีวิตมากกว่าครึ่งหนึ่งเลยทีเดียว โดยมีสถิติของผู้เสียชีวิตเฉลี่ยสูงถึง 7 คนต่อวัน และเป็นต้นเหตุทำให้ผู้หญิงทั่วโลกเสียชีวิตมากกว่าปีละ 270,000 คน หรือเฉลี่ยวันละ 650 คน

"มะเร็งปากมดลูก" ไม่ได้เกิดจากกรรมพันธุ์ แต่มีสาเหตุสำคัญมาจากการติดเชื้อ และได้ค้นพบว่าประมาณ 99.7% ของผู้ป่วยโรคมะเร็งปากมดลูก พบไวรัสชนิดหนึ่งที่เรียกว่า HPV (Human Papillomavirus) ตัวเชื้อไวรัสนั้นก็มีหลายสายพันธุ์ ซึ่งส่วนมากจะไม่ทำให้เกิดอาการใด ๆ และมักจะหายไปได้เองตามระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายแต่ในจำนวนนี้มีประมาณ 30 สายพันธุ์ ซึ่งเป็นชนิดที่เกิดการติดเชื้อในบริเวณอวัยวะเพศของหญิงและชาย

ปัจจุบันพบว่า การติดเชื้อ HPV จะพบบ่อยที่สุดในผู้หญิงวัยเยาว์ที่มีอายุระหว่าง 18 - 28 ปี หรือผู้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์แล้ว ทำให้เรามักจะพบว่า ผู้ป่วยโรคมะเร็งปากมดลูกส่วนใหญ่ จะมีอายุในช่วง 35 - 50 ปี สืบเนื่องมาจกระยะเวลาของการติดเชื้อจนกระทั่งป่วยเป็นโรคนี้อาจใช้เวลานานนับ 10 ปี

การป้องกันเพื่อห่างไกลจากมะเร็งปากมดลูก โดยมีข้อแนะนำดังนี้

- หลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อย จากพฤติกรรมของการมีเพศสัมพันธ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคปัจจุบัน
 - ควรให้ความสำคัญกับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกที่เรียกว่า "แป็บสเมียร์" (Pap Smear) ซึ่งปัจจุบันสามารถทำได้สะดวกและรวดเร็วโดยควรที่จะรับการตรวจเป็นประจำทุก ๆ ปี เพื่อให้เราทราบว่า เซลล์บริเวณปากมดลูกมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงที่ผิดปกติหรือไม่
- วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูกนี้ ต้องฉีดกี่เข็มและจะป้องกันได้นานเท่าไร?**

คุณจะต้องได้รับวัคซีนทั้งหมด 3 เข็ม ภายในระยะเวลา 6 เดือน โดยฉีดเข็มแรกแล้วจึงฉีดเข็มถัดมาในเดือนที่ 2 จากนั้น จึงฉีดเข็มสุดท้ายในเดือนที่ 6 จากข้อมูลการศึกษาได้ยืนยันว่า ภูมิคุ้มกันจากวัคซีนจะอยู่ได้อย่างน้อย 5 ปี ทั้งนี้ปัจจุบันการศึกษาระยะเวลาของการป้องกันยังดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่อง เพื่อดูว่า ภูมิคุ้มกันอาจจะสามารถอยู่ได้ถึง 10 ปี หรือมากกว่านั้น

จัดทำโดย เทศบาลตำบลสนมคลี

☎ โทร./โทรสาร 0-5590-6518

www.sanamklee-phitlok.go.th

มะเร็งในระยะเริ่มแรก

เซลล์ที่ประกอบเป็นปากมดลูกจะประกอบไปด้วย เซลล์ squamous cells and glandular มะเร็งปากมดลูกส่วนใหญ่จะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเซลล์ทั้งสองชนิด การเปลี่ยนแปลงของเซลล์จะค่อยเปลี่ยนจนเกิดเป็นลักษณะที่เรียกว่า Precancerous ซึ่งมีด้วยกัน คือ cervical intraepithelial neoplasia (CIN), squamous intraepithelial lesion (SIL), and dysplasia.

- Low-grade SIL หมายถึงการเปลี่ยนแปลงเริ่มแรกของ รูปร่าง ขนาด และจำนวน บางครั้งอาจหายไปเองแต่ก็มีจำนวนหนึ่งเปลี่ยนไปเป็น High-grade SIL บางครั้งเรียก mild dysplasia
- High-grade SIL หมายถึงการเปลี่ยนแปลงของเซลล์เยื่อมดลูกที่เปลี่ยนไปจากเดิมชัดเจน ถ้าเซลล์อยู่เฉพาะปาดมดลูกเรียก moderate or severe dysplasia

มะเร็งปากมดลูกส่วนใหญ่เป็นชนิด Squamous cell ประมาณร้อยละ 80%ถึง 90% ส่วนที่เหลือประมาณร้อยละ 20 จะเป็นชนิด Adenocarcinomas การเปลี่ยนแปลงจาก Precancerous เป็นมะเร็งใช้เวลาเป็นปี การรักษาตั้งแต่ยังไม่เป็นมะเร็งจะป้องกันมิให้เกิดมะเร็ง

การตรวจมะเร็งแรกเริ่ม

เป้าหมายของการค้นหา มะเร็งแรกเริ่มคือการค้นหา การเปลี่ยนแปลงของเซลล์ ก่อนที่จะเกิดอาการของโรค การวินิจฉัยมะเร็งปากมดลูกแรกเริ่มโดยมากมาจากการตรวจปากมดลูกประจำปี ในการตรวจภายใน แพทย์ จะตรวจ มดลูก ช่องคลอด ท่อรังไข่ รังไข่ หลังจากนั้นแพทย์จะใช้อุปกรณ์ถ่างช่องคลอดเพื่อทำ pap smear ช่วงที่เหมาะสมในการตรวจภายในคือ 10-20 วันหลังประจำเดือนวันแรก และก่อนการตรวจ 2 วันไม่ควรสวนล้าง ยาฆ่า sperm หรือยา สอด ปัจจุบันการรายงานผลจะใช้ Low หรือ High grade SIL มากกว่า class1-5 แต่อย่างไรก็ตามควรให้แพทย์ อธิบายผลให้ฟังอย่างละเอียด ผู้หญิงวัยเจริญพันธุ์ ตั้งแต่อายุ 18 ปีขึ้นไปควรตรวจภายในประจำปี

อาการของมะเร็งปากมดลูก

ในระยะเริ่มแรกจะไม่มีอาการอะไร แต่เมื่อเป็นมะเร็งแล้วจะมีอาการเลือดออกหลังจากการตรวจภายใน หรือหลังร่วมเพศ หรือมีตกขาว

- มีเลือดออกผิดปกติ เช่นเลือดออกหลังจากมีเพศสัมพันธ์ มีเลือดออกหลังจากหมดประจำเดือนแล้ว เลือดออกเป็นระย ประจำเดือนมานานผิดปกติ เลือดออกหลังจากตรวจภายใน
- มีอาการตกขาวซึ่งอาจจะมีเลือดปน
- มีอาการเจ็บขณะร่วมเพศ

ปัจจัยเสี่ยงของมะเร็งปากมดลูก

หมายถึงการเปลี่ยนแปลงใดใดที่เกิดขึ้นแล้วทำให้มีโอกาสเป็นมะเร็งเพิ่มขึ้น มะเร็งแต่ละชนิดจะมีปัจจัยเสี่ยงต่างกัน ได้แก่

- การติดเชื้อ HPV หรือการเป็น **หูดที่อวัยวะเพศ** เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญที่สุดของการเกิดมะเร็งปากมดลูก
- **การสูบบุหรี่** ของการเกิดมะเร็งปากมดลูกเพิ่มขึ้นสองเท่า
- **การรับประทานยาคุมกำเนิด**
- ระบบภูมิคุ้มกันของคุณสุขภาพสตรี ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันไม่ดีจะทำให้เกิดโอกาสติดเชื้อ HPV ได้ง่ายจึงมีโอกาสเป็นมะเร็งปากมดลูกเพิ่มขึ้น
- **การติดเชื้อ Chlamydia** พบว่าผู้ที่ติดเชื้อ Chlamydia ซึ่งเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์จะมีโอกาสเป็นมะเร็งปากมดลูกสูงขึ้น
- อาหาร ผู้หญิงที่รับประทานผักและผลไม้ไม่เพียงพอ มีโอกาสเป็นมะเร็งสูงกว่าคนที่รับประทานผักและผลไม้
- ผู้ที่รับประทานยาคุมกำเนิดมาเป็นระยะเวลานานจะมีโอกาสเป็นมะเร็งปากมดลูก
- การมีบุตรหลายคนเชื่อว่าจะทำให้เกิดมะเร็งปากมดลูกเพิ่มขึ้น เชื่อว่าเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางฮอร์โมนทำให้ติดเชื้อ HPV ง่าย และขาดการป้องกันการติดเชื้อ
- ผู้ที่มีเศรษฐกิจต่ำเนื่องจากเข้าถึงบริการไม่ทั่วถึง
- ผู้ที่ได้ยา Diethylstilbestrol (DES) เพื่อป้องกันแท้ง

